

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρεσβεία της Ελλάδος

Λισσαβώνα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών
Υποθέσεων

Οι Επιπτώσεις του Brexit σε Πορτογαλική Οικονομία

Σύμφωνα με μελέτη του Πορτογαλικού Συνδέσμου Επιχειρήσεων, η Πορτογαλία δεν ανήκει στην κατηγορία των χωρών, που θα υποστούν τις μεγαλύτερες συνέπειες της εξόδου του Ην. Βασιλείου από την ΕΕ στον οικονομικό τομέα, συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Εντούτοις, η αποχώρηση θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στα μεγέθη της οικονομίας όσο και σε συγκεκριμένους κλάδους και περιφέρειες της χώρας.

Οι οικονομικές σχέσεις μεταξύ Πορτογαλίας και Ηνωμένου Βασιλείου είναι αρκετά διευρυμένες, περιλαμβάνοντας πέρα από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, την εγκατάσταση και παραμονή πολιτών τους στις 2 χώρες, και την ακίνητη περιουσία κυρίως των Βρετανών στη Ν. Πορτογαλία.

Η μελέτη, που διαχωρίζει μεταξύ άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων εκτιμά ότι σε μεσοχρόνια βάση θα υπάρξει σχετική επιβράδυνση του πορτογαλικού ΑΕΠ εξαιτίας της μείωσης των εξαγωγών προς την αγορά του Ην. Βασιλείου και της μείωσης του εισερχόμενου τουριστικού ρεύματος, αναλόγως βέβαια των διαφορετικών σεναρίων εξόδου. Στο πλαίσιο αυτό εκτιμάται απώλεια αύξησης 3,1% του ΑΕΠ τα επόμενα έτη.

Επίσης, εκτιμάται ότι, θα μειωθούν οι πορτογαλικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών στο σύνολό τους από 15% έως 26%, ανάλογα με την τελική συμφωνία αποχώρησης, καθώς η Βρετανία αποτελεί έναν από τους κυριότερους οικονομικούς εταίρους της Πορτογαλίας.

Η μελέτη εκτιμά: α) μείωση των εξαγωγών προς το Ην. Βασίλειο από 1,1% έως 4,5%, β) περιορισμό των ροών των Αμέσων Ξένων Επενδύσεων από 0,5% έως 1,9% καθώς και γ) μείωση των μεταναστευτικών εμβασμάτων των εγκατεστημένων Πορτογάλων στο Ην. Βασίλειο, μεταξύ 0,8% και 3,2%.

Όσον αφορά στους κλάδους της οικονομίας, τις μεγαλύτερες πιέσεις θα υποστούν τομείς όπως τα προϊόντα πληροφορικής, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και η βιομηχανία οχημάτων. Τονίζεται ότι, τα αυτοκίνητα αποτελούν τον κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν της Πορτογαλίας στο Ην.Βασίλειο, αποτελώντας το 16,1% του συνόλου.

Σημαντικές επιπτώσεις αλλά σε μικρότερο βαθμό θα υποστούν η βιομηχανία τροφίμων, τα προϊόντα καπνού, η κλωστούφαντουργία, η βιομηχανία χαρτιού, τα φαρμακευτικά προϊόντα και τα πλαστικά.

Από την άποψη των περιφερειακών επιπτώσεων, οι βόρειες περιοχές της χώρας όπου είναι κυρίως εγκατεστημένη η βαριά βιομηχανία θα υποστούν τις μεγαλύτερες πιέσεις λόγω της παραγωγικής τους εξειδίκευσης. Τέλος οι εκτιμήσεις δείχνουν ότι, όσον αφορά στις υπηρεσίες και ειδικά στο τουρισμό, οι αρνητικές επιπτώσεις θα γίνουν αισθητές κυρίως στη Λισαβόνα, στο Πόρτο, στο Αλγκάρβε (Ν. Πορτογαλία) και στη Μαδέιρα.

Σύμφωνα με την μελέτη, ο κίνδυνος περιορισμού των εξαγωγών προς το Ην. Βασίλειο δεν οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην αποχώρηση του από την ΕΕ, αλλά και στην συνεπακόλουθη εκτροπή εμπορίου με την υποκατάσταση πορτογαλικών προϊόντων από την στιγμή που η Βρετανία υπογράψει Συμφωνίες Ελευθέρων Συναλλαγών με τρίτες χώρες.

Εν τούτοις, παρά το δυσμενές σενάριο, η μελέτη τονίζει ότι, υπάρχουν και ευκαιρίες που μπορεί να αντισταθμίσουν τους κινδύνους για ορισμένα προϊόντα. Αυτή είναι η περίπτωση των αυτοκινήτων ή των φαρμακευτικών προϊόντων, όπου η Πορτογαλία θα μπορούσε να αντικαταστήσει βρετανικά προϊόντα στις ευρωπαϊκές αγορές.

Υπογραμμίζεται ότι, η Βρετανία αποτελεί τον 4^ο σημαντικότερο πελάτη των πορτογαλικών προϊόντων (3,9 δις το 2016, αποτελώντας το 7% επί του συνόλου των πορτογαλικών εξαγωγών) και των 1^ο πελάτη όσον αφορά στις υπηρεσίες – 4,4 δις το 2016, 15% επί του συνόλου. Ο όγκος του διμερούς εμπορίου σε αγαθά και υπηρεσίες ανήλθε το 2017 σε 11,5 δις και υφίσταται πλεόνασμα από πορτογαλικής πλευράς. Οι πορτογαλικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών ανήλθαν σε 8,3 δις, με τις αντίστοιχες βρετανικές σε 3,39 δις. (στοιχεία Πορτογαλικής Στατιστικής Υπηρεσίας). Υπάρχουν πάνω από 6000 πορτογαλικές επιχειρήσεις που έχουν συναλλαγές με το Ην. Βασίλειο. Η Βρετανία αποτελεί την κύρια αγορά προέλευσης τουριστών στην Πορτογαλία με σχεδόν 2 εκ. επισκέπτες/έτος, ενώ περί τις 150 χιλ. Βρετανοί έχουν αγοράσει ακίνητα για παραθερισμό στη χώρα.

Κυβερνητικοί και επιχειρηματικοί παράγοντες της χώρας δηλώνουν την αναγκαιότητα ύπαρξης μιας Συμφωνίας εξόδου από την ΕΕ και για υπογραφή μελλοντικής συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών, που θα προβλέπει περιορισμό δασμών και μη τελωνειακών εμποδίων και προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας υπηρεσιών και προϊόντων. Σημειώνεται πως η Πορτογαλία έχει υποστηρίξει στο ευρωπαϊκό πλαίσιο μια στάση, που ευνοεί τη συνεργασία με το Ηνωμένο Βασίλειο ως η βέλτιστη λύση και για τα δύο μέρη.

Λισσαβώνα, Δεκέμβριος 2018